

Europese regels?Nee, eigen bank eerst

By **Menno Tamminga**, ---, www.nrc.nl

juli 1ste, 2017

Alle geld is politiek. Dus als (middel)grote banken in nood komen, zoals in Italië, is de oplossing altijd een politieke strijdvraag. Dan komen twee Amerikaanse oerwetten aan de orde die ook in Europa gelden. *All politics is local*. En *All business is local*. In rond Nederlands: de burger wil dat zijn spaargeld veilig is en dat zijn woninghypotheek zeker is. Het midden- en kleinbedrijf wil krediet. Dat zijn banen. Zij zijn publieke doelen waar politici hun verantwoordelijkheid moeten kennen.

Italië stak afgelopen week bijna 17 miljard euro in het redden van twee banken in het welvarende noorden: Banca Popolare di Vicenza en Veneto Banca. De twee banken waren al enige tijd zieltogend. De *Financial Times* berichtte al meer dan een half jaar geleden over de malaise. De waarde van de aandelen à 5 miljard euro, die bezit waren van de lokale bevolking, was weggevaagd. De kredietverlening stakte.

Hoe kan dat? Een bank ruïneren, is nog best moeilijk. Doen wij het beter? Nederland heeft ook z'n portie falende bankmanagers gehad. Na de reddingsacties in de kredietcrisis (2008) kampte Nederland met een bankrun op de DSB Bank (2009), met de nationalisatie van SNS Reaal (2013) en met het échec van de Friesland Bank, die in 2012 à 1 euro werd overgenomen door de Rabobank. De Friesland Bank ging niet officieel failliet, maar een overnameprijs van 1 euro is nooit een goed teken. De Friesland Bank koesterde net als de twee Italiaanse banken het lokale sentiment: trots, verweven met de lokale economie, maar door haar beperkte actieradius ook extra kwetsbaar voor stroppen.

De 17 miljard euro die Italië op tafel legt komt, als alles nodig blijkt, bovenop de staatsschuld. Die is 132 procent van de Italiaanse economie

(Nederland: bijna onder de 60 procent). Italië kan zich dat ondanks zijn economische stagnatie veroorloven dankzij de Europese Centrale Bank die maandelijks 60 miljard euro obligaties koopt. Nederland steunt dat.

Maar, zult u tegenwerpen, het was toch de bedoeling dat overheden zouden stoppen om banken te redden met extra staatsschuld? Klopt. Is twee weken geleden met succes gedaan in Spanje. Maar daar was het een bank die bij faillissement een risico zou zijn voor het Europese geldstelsel. Dat geldt niet voor het zieltogende Italiaanse duo. Dus dat mocht de Italiaanse regering zelf oplossen. En minister van Financiën Pier Carlo Padoan verklaarde het duo min of meer als systeembanken voor de regio en dus gekwalificeerd voor een nationale reddingsactie.

Hij was ook bang dat het garantiestelsel voor spaargeld bij een faillissement te zwaar zou drukken op de rest van het bankwezen. Dat is een veeg teken. En er zijn verkiezingen op til... „We hebben de economie van de regio gered”, schreef hij in *Il Foglio*. Bedenk ook dat een Italiaanse bank meer is dan een spaar- en kredietbank, zoals in Nederland. Klanten kopen in Italië ook de obligaties van de bank als pensioenbelegging. Dus: bank weg, pensioen weg.

Dus u kunt zich opwinden over ‘die Italianen’ met hun omvallende banken die de Europese regels aan hun laars lappen, maar wij hebben zelf ook onze portie incompetent bankmanagers gehad. En in Europa geldt ook nog steeds de regel: eigen bank eerst. Of zou u het anders willen?

Dat de bank op de hoek over de kop dreigt te gaan. Dat de bankmanager met pek en veren de straat is uitgejaagd. Maar dat de minister van Financiën zegt: nee, ik mag hier niks doen, Europese regels. Jammer, is ooit zo geregeld. Iemand ergens ver weg beslist over uw portemonnee.

Dat lijkt me dé manier om volkswuede en populisme een extra zetje te geven.

